

31999L0079

7.8.1999.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 209/23

KOMISIJAS DIREKTĪVA 1999/79/EK

(1999. gada 27. jūlijs),

ar kuru groza Komisijas 1972. gada 27. aprīļa Trešo direktīvu 72/199/EEK, ar ko nosaka Kopienas analīzes metodes barības oficiālajai kontrolei

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1970. gada 20. jūlija Direktīvu 70/373/EEK par paraugu ņemšanas un analīzes Kopienas metožu ieviešanu barības oficiālajai kontrolei ⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Austrijas, Somijas un Zviedrijas Pievienošanās aktu ⁽²⁾, un jo īpaši tās 2. pantu,

(1) tā kā Direktīva 70/373/EEK izvirza noteikumu, ka barības oficiālās kontroles jāveic, izmantojot paraugu ņemšanas un analīzes Kopienas metodes, lai pārbaudītu atbilstību prasībām, kas rodas saskaņā ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kuri reglamentē barības kvalitāti un sastāvu;

(2) tā kā Komisijas 1972. gada 27. aprīļa Trešajā direktīvā 72/199/EEK, ar ko nosaka Kopienas analīzes metodes barības oficiālajai kontrolei ⁽³⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 98/54/EK ⁽⁴⁾, noteiktas analīzes metodes, tostarp cietes noteikšanai ar polarimetrisko metodi;(3) tā kā Komisijas 1986. gada 9. aprīļa Direktīva 86/174/EEK, ar ko nosaka aprēķina metodi mājputnu barības maisījuma enerģētiskajai vērtībai ⁽⁵⁾, izvirza noteikumu, ka, lai aprēķinātu mājputnu barības maisījuma enerģētisko vērtību, piemērojot 10. pantu Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvā 79/373/EEK par barības maisījumu realizāciju ⁽⁶⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 1999/61/EK ⁽⁷⁾, cietes saturs jānosaka ar polarimetrisko metodi, kā noteikts Komisijas Direktīvā 72/199/EEK;(4) tā kā Padomes 1996. gada 29. aprīļa Direktīvā 96/25/EK par barības sastāvdaļu apriti, ar ko groza Direktīvas 70/524/EEK, 74/63/EEK, 82/471/EEK un 93/74/EEK un atceļ Direktīvu 77/101/EEK ⁽⁸⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 1999/61/EK, ir

prasība par to, ka dažu analītisko komponentu, tostarp cietes, daudzumi obligāti jādeklarē dažās barības sastāvdaļās;

(5) tā kā, ņemot vērā zinātnes un tehnoloģijas attīstību, polarimetriskā metode vairs nav piemērota, lai noteiktu cietes saturu tiem mērķiem, kas nav paredzēti iepriekš minētajās Komisijas un Padomes direktīvās; tā kā tādēļ ir lietderīgi ierobežot cietes noteikšanas polarimetriskās metodes mērķi un izmantošanas jomu;

(6) tā kā dažas barības sastāvdaļas rada traucējumus, sakarā ar kuriem polarimetriskā metode cietes noteikšanai varētu radīt kļūdainus rezultātus; tā kā tādēļ ir lietderīgi šīs barības sastāvdaļas minēt skaidri;

(7) tā kā šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo groza Komisijas Direktīvas 72/199/EEK I pielikumu saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

Dalībvalstīs ne vēlāk kā 1999. gada 31. decembrī stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas noteikumus. Dalībvalstīs par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīs šos pasākumus piemēro no 2000. gada 1. janvāra.

Kad dalībvalstīs pieņem minētos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstīs pieņem kārtību, kādā izdara šādu atsauci.

⁽¹⁾ OV L 170, 3.8.1970., 2. lpp.⁽²⁾ OV C 241, 29.8.1994., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 123, 29.5.1972., 6. lpp.⁽⁴⁾ OV L 208, 24.7.1998., 49. lpp.⁽⁵⁾ OV L 130, 16.5.1986., 53. lpp.⁽⁶⁾ OV L 86, 6.4.1979., 30. lpp.⁽⁷⁾ OV L 162, 26.6.1999., 67. lpp.⁽⁸⁾ OV L 125, 23.5.1996., 35. lpp.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1999. gada 27. jūlijā

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Franz FISCHLER

PIELIKUMS

Pielikuma 1. iedaļu (Cietes noteikšana) aizstāj ar šādu:

"1. CIETES NOTEIKŠANA

POLARIMETRISKĀ METODE

1. Mērķis un izmantošanas joma

Šī metode dod iespēju noteikt cietes daudzumus un lielmolekulāras cietes noārdīšanās produktu daudzumus barībā, lai pārbaudītu atbilstību Komisijas Direktīvai 86/174/EEK un Padomes Direktīvai 96/25/EK.

2. Princips

Metodi veido divas noteikšanas. Pirmajā noteikšanā karstu paraugu apstrādā ar atšķaidītu sālsskābi. Pēc dzidrināšanas un filtrēšanas polarimetriski izmēra šķīduma optisko griešanas spēju.

Otrajā noteikšanā paraugu ekstrahē ar 40 % etilspirtu. Pēc filtrāta paskābināšanas ar sālsskābi, dzidrināšanas un filtrēšanas tāpat kā pirmajā noteikšanā izmēra optisko griešanas spēju.

No abu mērījumu starpības, reizinot to ar zināmu koeficientu, iegūst parauga cietes saturu.

3. Reāģenti

3.1. 25 % (m/m) sālsskābe, $d = 1,126$ g/ml.

3.2. 1,128 % (m/V) sālsskābe.

Koncentrācija ir jāpārbauda, titrējot 0,1 % (m/V) metilsarkanā šķīduma 94 % (V/V) etilspirtā klātbūtnē ar 0,1 m/l nātrija hidroksīda šķīdumu. 10 ml = 30,94 ml 0,1 mol/l NaOH.

3.3. Karesa šķīdums I: 21,9 g cinka acetāta $Zn(CH_3COO)_2 \cdot 2H_2O$ un 3 g ledus etiķskābes izšķīdina ūdenī. Uzpilda ar ūdeni līdz 100 ml.

3.4. Karesa šķīdums II: 10,6 g kālija ferocianīda $[K_4(Fe(CN)_6)] \cdot 3H_2O$ izšķīdina ūdenī. Uzpilda ar ūdeni līdz 100 ml.

3.5. 40 % (V/V) etilspirts, $d = 0,948$ g/ml pie 20 °C.

4. Iekārta

4.1. 250 ml koniskā kolba ar standarta slīpēta stikla savienojumu un atteces dzesinātāju.

4.2. Polarimetrs vai saharimetrs.

5. Darba gaita

5.1. Parauga sagatavošana

Paraugu sasmalcina, līdz tas ir pietiekami smalks, lai izietu caur sietu ar 0,5 mm apaļām acīm.

5.2. Kopējās optiskās griešanas spējas (P vai S) noteikšana (sk. 7.1. piezīmi)

Nosver 2,5 g sasmalcinātā parauga ar precizitāti līdz mg un ievieto 100 ml mērkolbā. Pievieno 25 ml sālsskābes (3.2.), krata, lai testa paraugs vienmērīgi sadalītos, un pievieno vēl 25 ml sālsskābes (3.2.). Iegremdē kolbu verdošā ūdens vannā, pirmās trīs minūtes enerģiski un nepārtraukti kratot, lai novērstu aglomerātu veidošanos. Ūdens daudzumam ūdens vannā jābūt pietiekamam, lai vanna turpinātu vārties, kad tajā ieliek kolbu. Kolbu no vannas nedrīkst izņemt, kad tā tiek kratīta. Precīzi pēc 15 minūtēm kolbu izņem no vannas, pievieno 30 ml auksta ūdens un tūlīt atdzesē līdz 20 °C.

Pievieno 5 ml Karesa šķīduma I (3.3.) un vienu minūti krata. Pēc tam pievieno 5 ml Karesa šķīduma II (3.4.) un vēlreiz vienu minūti krata. Uzpilda ar ūdeni līdz atzīmei, samaisa un filtrē. Ja filtrāts nav pilnīgi dzidrs (kas notiek reti), atkārtoti noteikšanu, izmantojot lielāku Karesa šķīduma I un II daudzumu, piemēram, 10 ml.

Ar polarimetru vai saharimetru izmēra šķīduma optisko griešanas spēju 200 mm mēģenē.

5.3. Optiskās griešanas spējas (P' vai S') noteikšana 40 % etilspirtā šķīstošām vielām

Nosver 5 g parauga ar precizitāti līdz mg, ievieto 100 ml mērkolbā un pievieno aptuveni 80 ml etilspirta (3.5.) (sk. 7.2. piezīmi). Atstāj kolbu 1 stundu istabas temperatūrā; šajā laikā sešas reizes enerģiski sakrata tā, lai testa paraugs labi sajauktos ar etilspirtu. Uzpilda ar etilspirtu (3.5.) līdz atzīmei, samaisa un filtrē. 50 ml filtrāta (= 2,5 g parauga) ievada ar pipeti 250 ml koniskajā kolbā, pievieno 2,1 ml sālskābes (3.1.) un enerģiski sakrata. Koniskajai kolbai uzliek atteces dzesinātāju un kolbu iegremdē verdošā ūdens vannā. Precīzi pēc 15 minūtēm izņem konisko kolbu no vannas, saturu pārnes 100 ml mērkolbā, skalojot ar nelielu daudzumu auksta ūdens, un atdzesē līdz 20 °C. Dzidrina, izmantojot Karesa šķīdumu I (3.3.) un Karesa šķīdumu II (3.4.), uzpilda līdz atzīmei ar ūdeni, samaisa, filtrē un izmēra optiskās griešanas spēju, kā norādīts 5.2. punkta otrajā un trešajā daļā.

6. Rezultātu aprēķināšana

Cietes saturu (%) aprēķina šādi:

6.1. Ar polarimetru izdarītajiem mērījumiem

$$\text{cietes saturs} = \frac{2000 (P - P')}{[\alpha]_D^{20}}$$

P = kopējā optiskā griešanas spēja leņķa grādos

P' = optiskā griešanas spēja leņķa grādos vielām, kas šķīst 40 % (V/V) etilspirtā

$[\alpha]_D^{20}$ = tīras cietes īpatnēja optiska griešanas spēja. Šā koeficienta parasti pieņemtā skaitliskā vērtība ir šāda:

+ 185,9°: rīsu cietei,

+ 185,4°: kartupeļu cietei,

+ 184,6°: kukurūzas cietei,

+ 182,7°: kviešu cietei,

+ 181,5°: mieu cietei,

+ 181,3°: auzu cietei,

+ 184,0°: citu veidu cietei un cietes maisījumiem barības maisījumos.

6.2. Ar saharimetru izdarītajiem mērījumiem

$$\text{cietes saturs} = \frac{2000}{[\alpha]_D^{20}} \times \frac{(2N \times 0,0665) \times (S - S')}{100} - \frac{26,6 N \times (S - S')}{[\alpha]_D^{20}}$$

S = kopējā optiskā griešanas spēja saharimetra grādos,

S' = optiskā griešanas spēja saharimetra grādos vielām, kas šķīst 40 % (V/V) etilspirtā,

N = saharozes masa (g) 100 ml ūdens, kas, izmērot ar 200 mm mēģeni, dod 100 saharimetra grādu optiskās griešanas spēju.

16,29 g franču saharimetriem,

26,00 g vācu saharimetriem,

20,00 g jauktiem saharimetriem.

$[\alpha]_D^{20}$ = tīras cietes īpatnējā optiskā griešanas spēja (sk. 6.1.).

6.3. Atkārtojamība

Starpība starp rezultātiem, kas iegūti divās paralēlās noteikšanas reizēs, kuras veiktas ar vienu paraugu, nedrīkst pārsniegt 0,4 pēc absolūtā lieluma, ja cietes saturs ir mazāks par 40 %, un 1,1 % pēc relatīvā lieluma, ja cietes saturs ir vienāds ar 40 %vai lielāks par tiem.

7. Piezīmes

7.1. Ja paraugs satur vairāk nekā 6 % karbonātu, rēķinot to kalcija karbonātam, tie pirms kopējās optiskās griešanas spējas noteikšanas ir jāiznīcina, apstrādājot ar precīzi atbilstīgu atšķaidītas sērskābes daudzumu.

7.2. Ja produktos ir augsts laktozes saturs, piemēram, piena pulverī vai vājpiena pulverī, tad pēc 80 ml etilspirta (3.5.) pievienošanas rīkojas šādi. Koniskajai kolbai uzliek atteces dzesinātāju un kolbu uz 30 minūtēm iegremdē ūdens vannā pie 50 °C. Atstāj atdzist un turpina analīzi, kā norādīts 5.3. punktā.

- 7.3. Ir zināms, ka šādas barības sastāvdaļas, ja tās barībā ir būtiskā daudzumā, rada traucējumus, nosakot cietes saturu ar polarimetrisko metodi, un sakarā ar kuriem varētu iegūt nepareizus rezultātus:
- tādi (cukur-) biešu produkti kā (cukur-) biešu mīkstums, (cukur-) biešu melase, melasi saturošs (cukur-) biešu mīkstums, (cukur-) biešu vināze, (biešu) cukurs,
 - citrusaugļu mīkstums,
 - linsēklas; linsēklu rauši; linsēklu izvilkums,
 - rapšu sēklas; rapšu sēklu rauši; rapšu sēklu izvilkums; rapšu sēklu čaulas,
 - saulespuķu sēklas; saulespuķu sēklu izvilkums; saulespuķu sēklas, daļēji lobītas, ekstrahētas,
 - koproas rauši; koproas izvilkums,
 - kartupeļu mīkstums,
 - sausais raugs,
 - produkti, kuros ir daudz insulīna (piem., topinambūru čipsi un milti),
 - dradži.”
-